

Sygn. akt I C 29/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Ewa Karp

Protokolant: sekr. sąd. Magda Biernat

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 kwietnia 2019 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa B. G.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o ustalenie

I. oddała powództwo,

II. nie obciąża powódki kosztami procesu strony pozwanej.

(...)

UZASADNIENIE

Powódka B. G. wniosła pozew przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. o umorzenie niesłusznie naliczonej opłaty wyrównawczej, obciążenie pozwanego odszkodowaniem za straty moralne w wysokości 1.000 złotych oraz obciążenie pozwanego kosztami sądowymi. W piśmie precyzującym z dnia 28 września 2017 roku powódka określiła stronę pozwaną jako (...) Spółka z o. o. z siedzibą we W., wniosła o umorzenie naliczonej przez pozwanego opłaty wyrównawczej w wysokości 1.064 złote oraz zażądała odszkodowania za straty moralne od strony pozwanej w wysokości 1.000 złotych, które poniosła w okresie trwania umowy o świadczenie usług operatorskich we wszystkich urządzeniach telefon komórkowy, telewizja i internet.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) Spółka z o. o. z siedzibą we W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego i wskazała, że jest spółką świadczącą usługi telekomunikacyjne, a powódka była abonentką pozwanej T..

Strona pozwana zorganizowała promocję dla swoich abonentów, która przewidywała ulgi w opłacie za usługi dla abonentów, którzy zdecydują się na podpisanie umowy na czas oznaczony, określony w warunkach promocji "GigaOferta III - dotychczasowa oferta 24m" oraz w warunkach promocji "N. M. dla abonentów PI".

W 2017 roku powódka zawarła dwie umowy z pozwaną na kolejne 24 miesiące w ramach dwóch promocji i miało to miejsce w dniu 20 marca 2017 roku podczas rozmowy telefonicznej z pracownikiem pozwanej. Powódka zawarła umowę obejmującą dostęp do internetu, telewizji i telefonii stacjonarnej i tego samego dnia zawarła kolejną umowę obejmującą usługę telefonii mobilnej w ramach promocji "N. M. dla abonentów PI". Pozwana potwierdziła warunki zawartych umów przesyłając powódce w dniu 28 marca 2017 roku odpowiednie dokumenty.

Pozwana rozpoczęła świadczenie usług na nowych warunkach 1 kwietnia 2017 roku. Pismem z dnia 24 kwietnia 2017 roku powódka wypowiedziała obie umowy, a strona pozwana zaprzestała świadczenia usług na rzecz powódki z dniem 31 maja 2017 roku, kiedy upłynął okres wypowiedzenia. Strona pozwana poinformowała powódkę o przyjętej rezygnacji z zachowaniem okresu ubezpieczenia oraz o naliczonej opłacie wyrównawczej, związanej z przedterminowym rozwiązaniem umów.

Opłata wyrównawcza nie może przekroczyć przyznanej abonentowi ulgi pomniejszonej o proporcjonalną wartość od dnia zawarcia umowy do dnia rozwiązania umowy. Maksymalną kwotę opłaty wyrównawczej pomniejsza się o miesiące, w których abonent skorzystał z umowy. W związku z wypowiedzeniem umowy zawartej na czas oznaczony przed terminem jej obowiązywania pozwana naliczyła powódce opłatę wyrównawczą, która odpowiada uldze przyznanej powódce w ramach promocji, pomniejszonej o dwa miesiące - kwiecień i maj, w czasie których powódka korzystała z usług pozwanej. Pozwana wystawiła notę obciążeniową nr (...).

Strona pozwana wezwała powódkę do zapłaty opłaty wyrównawczej w wysokości 1.064 złote. Powódka nie zapłaciła tej kwoty i pozwana prowadzi działania windykacyjne, nie prowadzi żadnych działań egzekucyjnych.

W zakresie naliczonej przez pozwaną opłaty wyrównawczej w kwocie 1.064 zł strona pozwana podniosła, że została ona prawidłowo naliczona ze względu na przedterminowe wypowiedzenie przez powódkę umowy na czas oznaczony 24 miesiące, a obecnie nie dochodzi od powódki zapłaty opłaty wyrównawczej w związku z tym decydowanie o jej zasadności byłoby przedwczesne, a Sąd nie ma możliwości "umorzenia" opłaty wyrównawczej. Strona pozwana wskazała, że powódka nie wykazała przesłanek przemawiających za przyznaniem zadośćuczynienia, a ponadto nie każde nienależyte wykonanie umowy stanowi naruszenie dobra osobistego i nie ma podstaw do przyznania powódce zadośćuczynienia

Wyrokiem z dnia 6 czerwca 2018 r., wydanym w sprawie o sygn. akt (...), Sąd Rejonowy w Kłodzku, w punkcie I wyroku powództwo oddalił, a w punkcie II nie obciążył powódki kosztami procesu na rzecz strony pozwanej. .

Wyrokiem z dnia 8 listopada 2018 r., wydanym w sprawie o sygn. akt (...), Sąd Okręgowy w Świdnicy uchylił wyrok Sądu Rejonowego w Kłodzku w punktach I i II w części oddalającej powództwo o ustalenie nieistnienia należności w wysokości 1.064 zł i w tym zakresie sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kłodzku, a dalej idącą apelację oddalił. W uzasadnieniu orzeczenia, Sąd Okręgowy wskazał, że przy orzekaniu na nowo, Sąd Rejonowy winien przede wszystkim zbadać czy powódka ma interes prawny w dochodzeniu takiego żądania, a jeśli tak, to czy domaganie się ustalenia nieistnienia tej należności jest uzasadnione.

(...) sp. z o.o. w W. jako spółka przejmowana połączyła się z (...) S.A. w W., będącą spółką przejmującą, w drodze sukcesji uniwersalnej.

(...) S.A. w W. podtrzymała żądanie oddalenia powództwa.

Sąd ustalił:

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. jest spółką świadczącą usługi telekomunikacyjne. (...) sp. z o.o. w W. jako spółka przejmowana połączyła się z (...) S.A. w W., będącą spółką przejmującą, w drodze sukcesji uniwersalnej.

Dowód: odpis z Krajowego Rejestru Sądowego K- 319-323 akt sprawy.

Od 2003 roku powódka była abonentką strony pozwanej, początkowo w zakresie usługi telefonu stacjonarnego, a następnie również usługi internetowej. W 2017 roku strona pozwana zorganizowała promocję dla abonentów, która przewidywała ulgi w opłacie za usługi dla abonentów decydujących się na podpisanie umowy na czas oznaczony, jednakże w razie rezygnacji z usług i wypowiedzenia umowy przed terminem abonent był zobowiązany do zwrotu przyznanych mu zniżek jako tak zwanej opłaty wyrównawczej i taką też promocję zaproponowała powódce. Powódka w ramach tej promocji zawarła ze stroną pozwaną dwie umowy na okres 24 miesięcy w dniu 20 marca 2017 roku.

Podczas rozmowy telefonicznej z pracownikiem pozwanej zawarła umowę obejmującą dostęp do internetu, telewizji i telefonii stacjonarnej w ramach promocji "GigaOferta III - dotychczasowa oferta 24m" oraz umowę obejmującą usługę telefonii mobilnej w ramach promocji "N. M. dla abonentów PI". Pozwana potwierdziła warunki zawartych umów przesyłając powódce odpowiednie dokumenty. Obie umowy zostały zawarte na okres 24 miesięcy i pozwana rozpoczęła świadczenie usług na podstawie wyżej wymienionych umów od 1 kwietnia 2017 roku.

Dowód:

przesłuchanie powódki K- 142, 244-245,

szczegółowe warunki promocji "GigaOferta III - dotychczasowa oferta 24m", k- 157;

szczegółowe warunki promocji "N. M. dla abonentów PI",K- 161;

pismo pozwanej, K- 175;

potwierdzenie zmiany warunków umowy, K- 176, 185, 193 i 198;

załącznik K- 178, 187, 195, 200;

pismo strony pozwanej z dnia 5 kwietnia 2017 r. K- 184.

Pismem z dnia 20 kwietnia 2017 roku, doręczonym stronie pozwanej w dniu 24 kwietnia 2017 roku, powódka wypowiedziała umowy zawarte w dniu 20 marca 2017 roku z dniem 30 kwietnia 2017 roku.

Strona pozwana zaprzestała świadczenia usług z dniem 31 maja 2017 roku, to jest po upływie okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec okresu rozliczeniowego następującego po okresie rozliczeniowym, w którym zostało dokonane wypowiedzenie.

Dowód:

przesłuchanie powódki k- 244-245 regulamin świadczenia usług K- 215.

pismo powódki z dnia 20 kwietnia 2017 roku, K- 211;

Pismem z dnia 11 maja 2017 roku strona pozwana poinformowała powódkę o przyjętej rezygnacji z zachowaniem okresu wypowiedzenia (par. 7 , pkt 2 regulaminu N.) oraz o naliczonej opłacie wyrównawczej w wysokości 1064 zł. Pozwana wezwała powódkę do zapłaty opłaty wyrównawczej w kwocie 1.064 złote.(par. 5.3 N. M. dla Abonentów P1 oraz pkt. 6.2 GigaOferta III.) Powódka nie zapłaciła powyżej kwoty, znała okresy wypowiedzenia i skutki zerwania umowy oraz warunki promocji.

Dowód:

przesłuchanie powódki K- 244-245

pismo pozwanego z 11 maja 2017 r. K- 223;

nota obciążeniowa z 16 czerwca 2017 roku, na kwotę 1.064 zł, K- 226;

wezwanie do zapłaty z 5 lipca 2017 r., K- 5.

W okresie od 26 do 29 marca 2017 roku powódka była na wycieczce w B. i przed wyjazdem przestał działać telefon komórkowy powódki. Po powrocie z wycieczki zgłosiła reklamację stronie pozwanej i usterka została usunięta. Powódka zgłosiła pozwanej reklamację dotyczącą awarii telewizji - brak odbioru, która została usunięta.

W dniu 28 kwietnia 2017 roku powódka zgłosiła kolejną usterkę, wskazując że numer komórkowy nie może nawiązać połączenia z określonym numerem telefonu należącym do osoby fizycznej zaś pozwana ustaliła, że przyczyną są nieprawidłowości po stronie operatora, właściciela wskazanego numeru.

W okresie 29 kwietnia do 3 maja 2017 roku powódka była na wycieczce w W. i w tym czasie również nie mogła nawiązać połączenia z określonym numerem telefonu należącym do osoby fizycznej.

Dowód:

przesłuchanie powódki K- 244-245 pismo pozwanego z 11 maja 2017, k- 223,

pisma powódki z 20 kwietnia 2017 r, K- 211; pismo pozwanego z 4 lipca 2017 r K- 7;

reklamacja powódki z 24 kwietnia 2017 roku, K- 236

Sąd ponownie rozpoznając sprawę, zważył, co następuje.

Bezspornym jest w sprawie, iż w dniu 20 marca 2017 roku powódka zawarła umowę obejmującą dostęp do internetu, telewizji i telefonii stacjonarnej w ramach promocji "GigaOferta III - dotychczasowa oferta 24m" oraz umowę obejmującą usługę telefonii mobilnej w ramach promocji "N. M. dla abonentów PI", zaś pozwana potwierdziła warunki zawartych umów przesyłając powódce dokumenty.

Umowy zostały zawarte na okres 24 miesięcy i pozwana rozpoczęła świadczenie usług na podstawie tych umów od dnia 1 kwietnia 2017 roku.

Niespornym jest, że pismem z 20 kwietnia 2017 roku, doręczonym stronie pozwanej w dniu 24 kwietnia 2017 roku, powódka wypowiedziała umowy zawarte w dniu 20 marca 2017 roku, a strona pozwana zaprzestała świadczenia usług z dniem 31 maja 2017 roku, po upływie okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec okresu rozliczeniowego następującego po okresie rozliczeniowym, w którym zostało dokonane wypowiedzenie.

Poza sporem pozostaje, że pismem z 11 maja 2017 roku strona pozwana poinformowała powódkę o przyjętej rezygnacji z zachowaniem okresu wypowiedzenia oraz o naliczonej opłacie wyrównawczej, a pismem z dnia 5 lipca 2017 roku wezwała powódkę do zapłaty tej opłaty wyrównawczej w kwocie 1064 zł, a powódka do chwili obecnej nie zapłaciła powyższej kwoty.

Zgodnie z zaleceniami uzasadnienia orzeczenia Sądu Okręgowego w Świdnicy, Sąd Rejonowy przede wszystkim skupił się na zbadaniu czy powódka ma interes prawny w dochodzeniu żądania ustalenia, że należność w kwocie 1064 zł nie istnieje i czy domaganie się ustalenia nieistnienia tej należności jest uzasadnione.

Strona pozwana ani w niniejszym, ani w innym postępowaniu nie dochodziła od powódki tej należności, jednak wzywała ją o zapłatę kwoty 1.064 zł, w związku z zaległościami w płatnościach w terminie 5 dni do otrzymania pisma z dnia 5 lipca 2017 r.

Zgodnie z art.189.k.p.c. Powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Najważniejszą przesłanką, niezbędną do rozpoznania istoty sprawy, jest zatem ustalenie istnienia interesu prawnego po stronie powódki.

Strona pozwana wywodzi, w piśmie z dnia 26 lutego 2019 roku, że po stronie powódki brak interesu prawnego, wskazując, że powódce ten interes nie przysługuje bowiem powództwo z art. 189 k.p.c. powinno stanowić jedyny i niezbędny środek prawny ochrony praw powoda, co wynika z wyroku Sądu Najwyższego wydanego w sprawie III

CSK181/11, a Powódka będzie miała możliwość wykazania i dochodzenia swych praw w ewentualnym postępowaniu o zapłatę.

Pojęcie interesu prawnego na ogół zgodnie rozumiane jest jako potrzeba prawna. Potrzeba ta wynika z sytuacji prawnej, w jakiej się powód znajduje. Decyzja sądu o wydanie wyroku ustalającego wynika ze stwierdzenia, że istnieje potrzeba tego rodzaju ochrony sądowej.

Zgodnie z tezą wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2012 r. III CSK 181/11 :” Jeżeli powództwo o ustalenie istnienia prawa jest jedynym możliwym środkiem jego ochrony, powód ma interes prawny w żądaniu ustalenia. „OSNC 2012/7-8/101. W uzasadnieniu orzeczenia SN zwraca uwagę, że powództwo na podstawie art. 189 k.c. powinno być jedynym i niezbędnym środkiem ochrony.

Z kolei w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2002 r. II CKN 919/99, wskazano, że ;” Skuteczne powołanie się na interes prawny wymaga wykazania, że oczekiwane rozstrzygnięcie wywoła takie skutki w stosunkach między stronami, w następstwie których ich sytuacja prawna zostanie określona jednoznacznie i tym samym wyeliminowane zostanie, wynikające z błędnego przekonania co do przysługiwania powodowi określonych uprawnień, ryzyko naruszenia w przyszłości jego praw. W przypadku gdy dojdzie już do naruszenia prawa, w związku z którym powodowi służy roszczenie o świadczenie (danie, czynienie, zaniechanie, znoszenie), wyłączona jest możliwość skutecznego wystąpienia z powództwem o ustalenie, skoro sfera podlegająca ochronie jest w takiej sytuacji szersza, a rozstrzygnięcie o różnicy zdań w stanowiskach stron nabiera charakteru przesłankowego.”

Powódkę, występującą z powództwem o udzielenie ochrony prawnej na podstawie art. 189 k.p.c., obciąża obowiązek wykazania faktów uzasadniających interes prawny, o którym mowa w tym przepisie (art. 6 k.c.). Zdaniem Sądu interes ten nie został wykazany.

Powódka zawarła nie budzące wątpliwości umowy ze stroną pozwaną, na podstawie których uprawniona była do promocji. W wyniku wypowiedzenia umów powódka utraciła uprawnienia do przysługującej jej promocji i została o tym poinformowana przez stronę pozwaną, a nawet wskazano powodce wysokość kwoty opłaty wyrównawczej naliczonej w związku ze złożonym wypowiedzeniem.

Jak wynika z przesłuchania Powódki, znała warunki promocji, okresy wypowiedzenia oraz skutki zerwania umowy, a powództwo wniosła żądając „umorzenia kwoty 1064 zł, do zapłaty której została wezwana przez stronę pozwaną, gdyż z tego co wiadomo Powódce pozwany nie zrezygnował z roszczeń co do tej kwoty./ K- 244 odwrót/.

W przypadku przyjęcia przez Sąd, że Powódka ma interes prawny w takim ustaleniu, Sąd zakładałby interes prawny wszystkich osób, które przed terminem rozwiązały umowy, do występowania z powództwem o ustalenie nieistnienia niekorzystnych, choć zgodnych z prawem i umową, postanowień, np. w zakresie zwrotu ulgi wynikającej z promocji w postaci opłaty wyrównawczej.

Sąd Apelacyjny w Warszawie w orzeczeniu z dnia 27 listopada 2018 r. V ACa 1494/17 , wskazał:” Interes prawny w powództwie o ustalenie wymaga wykazania, że oczekiwane rozstrzygnięcie wywoła skutek między stronami, w następstwie którego wyeliminowana zostanie niepewność prawa, zaś sytuacja prawna stron zostanie określona w sposób jednoznaczny. Interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. występuje wówczas, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub prawa; niepewność ta powinna być obiektywna tj. zachodzić według rozumnej oceny sytuacji, a nie tylko subiektywna, tj. według odczucia powoda. Brak jest interesu prawnego w wytaczaniu powództwa o ustalenie, gdy istnieje możliwość wystąpienia z roszczeniem dalej idącym, tj. o świadczenie. LEX nr 2625677.

Podobnie przyjął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 marca 2012 r. I CSK 325/11: „O prawnym charakterze interesu, czyli o potrzebie wszczęcia oznaczonego postępowania i uzyskania oznaczonej treści orzeczenia decyduje, istniejąca obiektywnie, potrzeba ochrony sfery prawnej powoda. Tak pojmowany interes prawny może wynikać zarówno z bezpośredniego zagrożenia prawa powoda, jak i też może zmierzać do zapobieżenia temu zagrożeniu. Interes prawny występuje także wtedy, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub prawa, gdy określona sytuacja zagraża

naruszeniem uprawnień przysługujących powodowi bądź też stwarza wątpliwość co do ich istnienia czy realnej możliwości realizacji.

Powództwo z art. 189 k.p.c. musi być celowe, ma bowiem spełniać realną funkcję prawną”. LEX nr 1171285.

Na uwagę i przytoczenie zasługuje także Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 1997 r. II CKU 7/97 :” 1. Z mocy art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Z przepisu tego wynika, że są dwie przesłanki powództwa o ustalenie: 1) interes prawny powoda w ustaleniu, 2) ustalenie powinno dotyczyć stosunku prawnego lub prawa, a nie okoliczności faktycznej. Powód nie tylko nie wykazał istnienia tych przesłanek, ale nawet nie twierdził, że one istnieją.

2. Interes prawny, w rozumieniu cytowanego przepisu, występuje wówczas, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub prawa. Niepewność ta powinna być jednak obiektywna, czyli zachodzić według rozumnej oceny sytuacji, a nie tylko subiektywna, tj. według odczucia powoda. Interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. występuje tylko wówczas, gdy zachodzi potrzeba jego ochrony prawnej (por. np. uzasadnienie uchwały SN z 25 stycznia 1995 r., III CZP 179/94, OSNC 1995, z. 5, poz. 76). Nie istnieje natomiast taki interes w okolicznościach ukształtowanych jednoznacznie stanem prawnym i niekwestionowanymi zdarzeniami prawnymi. Istnienie tak rozumianego interesu prawnego powinien był wykazać powód, czego nie uczynił. LEX nr 29538, Prok.i Pr.-wkł. 1997/6/39.

Przytoczone orzecznictwo i wykładnia przepisu art. 189 k.p.c. pozwala na uzasadnione przyjęcie, że Powódka nie domaga się ustalenia stosunku prawnego lub prawa, lecz chciałaby uniknąć zapłaty opłaty wyrównawczej, choć w przedmiotowej sprawie brak obiektywnej niepewności co do stanu prawnego lub prawa przy uwzględnieniu dokonanych ustaleń, opisanych w stanie faktycznym.

Sąd na podstawie powyższej analizy i wobec nie spełnienia przesłanki art. 189 k.p.c. oddalił powództwo, o kosztach orzekając na podstawie art. 102. K.p.c. uznając sytuację powódki za wypadek szczególnie uzasadniony.